

TOMAŽ ŠALAMUN

DOKUMEN TACIJA

My dearest Mica,

kakor si že gotovo na svoje veliko veselje izvedel, je danes naša SAS likvidirala Žitnika starejšega, mlajši je bil pa laže ranjen. Lahko si misliš, da sem prav pošteno razveseljen, ko so me nekaj ur po mojem prihodu obvestili o tem dogodku. Naš je bil preoblečen v dubovna in jo je s pomočniki vred cel in živ porisal. Tudi Murčič je v bolnici poginil do kraja, tako da ima naša SAS v kratkem času dva pomembna uspeha. Obakrat je opravil delo neki novinec, ki je pred nekaj dnevi prišel iz okolice. Novinec — toda opravil je pošteno.

My dearest Jonas

Trake sem dobil. Griča je rekla, kam jih bo spravila. Čas je, da bi dobili drugo skladišče. Priidi jutri, se bomo slikali.

My dearest Mica,

jaz sem pobil že dovolj ljudi. Griča naj jih spravi v salon. Matja ne gleda pod omare. Japonci kupujejo posteljino. Preberi prilogo in jo daj Dobračevemu tajniku.

Dragi Dobračev tajnik,

najprej te osebno pozdravljam za praznik dela. Imamo dve kategoriji splošne porabe. Prvo lahko imenujemo investicijsko, reprodukcijsko splošno porabo, drugo pa pravo splošno porabo. Nežen in lep si, dragi Dobračev tajnik. Bo več hrane. Imenoval bi te od jutri, do danes te pa ne bi imenoval. Saj razumeš. Potrebujemo spretno ljudi.

Se nekaj: bral sem črvička. Črvička poznam od njegovega tretjega leta, ko sva skupaj razbijala šalice. Takrat je bil fin, potem sem ga srečal v Amsterdamu. Starši, sestre, vsi so fini. Opraviči me pred drugimi. Reči jim, da imam svoje slabosti in da ima končno vsak vrtnar lahko nekaj slabosti. Če ne bo šlo hitro, mu bom zlomil nogo. Ne boj se, ne bom okleval. Eno so skupne šalice, drugo so pa višji cilji.

My dearest Jonas

če boš tako nadaljeval, boš kmalu ubogi sopotnik. Spet so bile težave s traki. Griča mi je povedala, da hoče Julči več denarja. Jejo jih za zajtrk, za večerjo, za kosilo, traki rastejo. Da bi bila zmešnjava večja, ji pošiljaš še ti. Pusti to svinjarijo. Preorientiraj se. V Ljubljani so tla dobra. V bitki pri Mohaču leta 1526 je sedem Turkov splezalo na leteče krožnike. Kupil sem anilin. Črvička sem bral. Res, da je nekaj boljši kot prej, vendar slavist ne bo nikoli genialen. Noge mu pusti pri miru.

kot policaj: laser, pena, kravata, guma

in kot mi: ustnice, škarnicli

My dearest Mica,

vključni barčico! Traki so fuč!

My dearest Jonas,

vendar, zdaj upam, da ne boš imel težav pri likvidacijah. Pošiljam ti Nežo, Peregrina, dr. Cerka in Engelsa. Samo Engelsa zasliši. Iztisni mu kakšno kapljico. Prvi trije so izcužani do kraja.

izpuščamo

kakor novoveški človek gor gleda, tako mi ne prestando s šestilom fiksiramo spodnji in zgornji rob dometa njegovega pogleda ali tudi vi uprizarjate majhne orgije s krožniki (plitvimi in globokimi), z vilicami, žličkami, z noži in z ribjimi noži vojvoda bedfordski pristopi k mizi in večerja

ali tudi vi poradirate vse, kar je v zvezi z radirko in rapirjem

zelo bi želeli, da nam na glavi zraste mah

kam

v kongo

kaj

kače fukat

kaj pa korespondenca

deset pisem dnevno, včasih do štirinajst

mica, vi ste slavolok zmage

mica, vi ste božanski cvet suntu z mnogo prakse. naenkrat lahko požrete 3719 ljudi

vi rumeno, on v plasteh.

dodatne definicije za a', a'' a''' ne bi imele smisla, če zanje ne bi veljali računski zakoni, ki veljajo za potence s celimi pozitivnimi eksponenti, večjimi od 1. preizkusi nam pokažejo, da smemo tudi z zgornjimi potencami ravnati po vseh pravilih, ki smo jih izpeljali za računanje s potencami.

treba je le:

1. upoštevati novo definicijo

2. uporabiti pravilo

3. pri sorodnikih na podstrešju poiskati knjigo drvarska marija. v knjigi je mnogo slik in mnogo teksta. tekst je na zgornji strani, slike pa na spodnji. namenoma govorim narobe. zares je tekst na spodnji strani, silka pa na zgornji. tako, zdaj ne vemo, kje tekst leži.

My dearest Jonas,

upam, da si razumel vse. Domovina je v nevarnosti. Ne samo traki, ampak tudi oblika trakov se je izkazala kot popolnoma nemoderna. Računamo lahko na trio Slak, predvsem na mesarja, ker ima slabo vest. Koder mu drži hčerko. Čim mesar dvigne roke, ne bo več trio Slak, ampak duet Slak. Ob vsakem dualizmu smo pa popolnoma superiorni. Beri Trockega, spise materialov in Vogue. Če dobiš Jasmin ali ameriške pornografske revije, jih skrbno čuvaj. Ime so velik vpliv na Marxa. Mi moramo preštudirati tisto od zadaj, vpliv, tovarišem iz operative jih pa ne dajaj v branje, ker bi si ga drkali.

Your truly Mica. Love.

prišel je čas kobilic. s tem mislim, da so kobilice priletele, ne, da je prišel njih čas. njih čas je že od zdavnaj, toda kobilic od časa do časa ni

prišel je čas pomaranč. s tem mislim, da so pomaranče zrasle, ne da je prišel njih čas. njih čas je že od zdavnaj, toda pomaranč od časa do časa ni

najprej mora biti pomaranča, da jo kobilica lahko požre. pomaranča lahko pobije kobilico le, če jo kdo vrže na kobilico,

torej:

prišel je čas pomaranč. s tem mislim, da so pomaranče zrasle, ne da je prišel njih čas. njih čas je že od zdavnaj, toda pomaranč od časa do časa ni

prišel je čas kobilic. s tem mislim, da so kobilice priletele, ne, da je prišel njih čas. njih čas je že od zdavnaj, toda kobilic od časa do časa ni

My dearest Mica,

sin se je vrnil iz šole s slabim redom iz matematike. Uničujejo nam otroke. Ko sem ga detajlno zaslišal kdo, kdaj, kakšen izraz je imel na licu, ko je to počel, je bil sin samo blede. Niti enega nebledega kosa kože nisem opazil na njem

Poročam ti iz svojega privatnega družinskega življenja, ker vidim v tem veliko šanso, ki se jo da uporabiti, da namestimo še enega bossa. Še trije nam manjkajo, da pokrijemo ključne komunikacije. Naj gre Černič in naj se prijavi kot vratar. Na listke naj dela samo črtice. Denar pride. V Trevisu sem srečal Colombovega človeka. Kapital se nam vrti okrog 17 odstotkov, kar je za Italijo fantastično. Banke ne prestando menjavam. Krij mi hrbet, pojutrišnjem imam pogovore.

My dearests Jonas,

ne sledim ti, to je strašno. Tako mlad sem, pa sem že tako star. To je strašno. Tečem, toda namesto, da bi tekkel po zunanji strani, tečem po notranji. Meso je mehko in ovira. To je strašno. Pedagoški eros mi pada po tleh. Brača mi pada po tleh. Srajca mi pada po tleh. Rokavice (šoferske) so pa sredi najbolj totalnega vnebovzetja. Jonas! Jonas! Mister! Lord!

In tako so prvi dan opresnikov pristopili Jezusovi učenci k Jezusu in rekli: Kje hočeš, da ti pripravimo velikonočno jagnje? Jezus je rekel: Pojdi te v mesto k temu in temu in mu recite: Učenik pravi: Moj čas je blizu, pri tebi hočem obhajati veliko noč s svojimi učenci. In storili so učenci kakor jim je Jezus naročil in so pripravili velikonočno jagnje. Pr. večerji je Jezus vzel kruh, ga blagoslovil in razlomil, dal učencem in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo. In vzel je kelih, se zahvalil, jim ga dal in rekel: Pijte iz njega vsi, to je namreč moja kri nove zaveze, ki se bo za mnoge prelila v odpuščanje grehov.

Mica Skaletova 23, Ljubljana

predmet: pritožba mistru Jonasu

mister Jonas,

vse življenje sem garal. Ko ste še vsi mislili, da vlak vozi po šinah, sem demistificiral to trditve in kot eden izmed prvih v Evropi, prav zagotovo pa prvi v vzhodnem svetu, dokazal, da vlak vozi po blazinah. Prvi sem prevajal tekste šoferja Ladislava Katalina. Sicherl me je javno napadel in rjovel, da mi bo požrl staro mater s kostmi vred, če ne preneham s tako subverzijo. V tistih dneh, fantje, so bile to smrtne igre. Za Sicherla ni treba še posebej dokazovati, da je požiral stare matere s kostmi vred. In tako danes ne bi rad, da bi se nam predsednik vozil v kakšni predvojni Tatri, ki ji motor ropota. Predsednik naj bo lep. Otroci naj mu hodijo med nogami.

Med raziskovalci se je pojavila dilema. En del je bil mnenja, da je Jonas na sredi dosegele obrat, drugi del, ki je hodil po mestu z noži med zobmi, se pogovarjal s CIO, SMERSHEM, visokimi generali in ljudskimi množicami, pa je govoril: Če bi mu nategnili noht tako, da bi imel dvajset prstov in devetnajst nohtov, bi ga spravili z ravnotežja. Spravljen iz ravnotežja bi bil off. S tem, z off, pa počni milni mehurček. Kaj propagirate?

Ali se je vaša mati slekla, preden je šla spat, ali je šla spat v isti obleki, kot jo je imela na koncertu?

Vprašanje je zastavljeno napačno. Če bi hotel odgovoriti na vprašanje, bi moral odgovoriti: naga. Vidite, resnica pa je drugačna.

Moja mati je spala v spalni srajci.

Bogumil jo je nezaupljivo pogledal.

Morda bi pa to jaz lahko opravil?

Kako neki? Zelo rada se vozim v kolesju, a ni-

koli nimam priložnosti.

Bogumil se je zmeraj bolj čudil.

Vzemi Emilijo s seboj.

Kdo pa bo namesto mene tukaj? Ne, Emilija mora ostati in nikar nič ne skrbite, gotovo se vrnem do kosila. No, zvedela sem, da je čisto blizu mesta vrt in da imajo tam še višnje.

Ne veš, kakšne višnje so to? Ti ni mati nič povedala?

Ne vem. Emilija je skrivnostno pogledala očeta. Meni se zdi, da to niso višnje, ampak Tomažek. Snoči je nekdo prišel v kuhinjo in Stefanova je slišala, da se govorili o Tomažku.

Gospa Barbara se je medtem peljala z Mico, sinom konjarja Banasiaka, in trepetala, ali je ne bo ta enajst ali dvanajstletni fantič zvrnil kje v jarek. Dan, ki se je naredil po tej noči, je bil meglen, siv, kakor da bi ne pripadal nobenemu letnemu času, ni kazalo ne na dež ne da se bo kaj kmalu prikazalo sonce. Toliko, da na srečo ni bilo vetra. Sicer pa gospa Barbara ni mislila na veter

My dearest Mica, je rekla, ko se je koleselj približal predmestnim sipinam z mlino na veter. Ne greva v Kaliniec, ampak v Pogorze. V Glazuto. Kaj ne bi mogla iti tu kje ob strani? Zdi se mi, da je tam pri jetnišnici pot čez loke na zavodje, a od tam proti mestnim gozdovom.

Tu so menda te barake, se je razgledala.

Saj, je potrdil Mica.

My dearest Jonas,

pojdi do Peregrina in se mu predstavi z besedami: Prišel sem k Peregrinu, bratu svojemu, da bi ga stresel za uhelj. Peregrin te bo pogledal motno in najprej ne bo verjel. Se enkrat ponovi:

Prišel sem k Peregrinu, bratu svojemu, da bi ga stresel za uhelj. Peregrin si bo prižgal cigareto, tebi je pa ne bo ponudil. Se zmeraj bo gledal kalno in motno. Nastopil bo polminutni molk. Potem se mu do polovice zazri v oči in zloguj čisto počasi in šepetaje: Prišel sem k Peregrinu, bratu svojemu, da bi ga stresel za uhelj.

My dearest Mica,

blaznost. Kdo je začel kadirirati? Tvoj Peregrin je absolutno premalo urbaniziran za našo stvar. Začel je mečkati nekaj okrog prvotnih dogovorov. V bistvu ga zanima samo to, kako bi pridela več ton ribezlja za hektar. Ves je popikan od sindikalizma in resnega dela. V kuhinji ima stene prebarvane z modrimi zajci, na mizi ima prt iz plastike in najraje bere Kafko. Zaradi njega bo treba izrezati vso severovzhodno Slovenijo, če dalj časa sem slutil, da tam nekaj smrdi. Primer sem dal v roke SAS-u, da zadevo hitro uredi. Kdo bo plačal stroške za pacifikacijo. Napisal sem ti črno piko, čeprav si samo posredni krivec. Takoj bi moral sporočiti, če si videl, da človek ne diši. Se zmeraj ste zeleni. Dobro si zapomni:

My dearest Jonas,

ti si nervozen. Jebi ti črno piko. Jaz se ne grem več. Gojil bom čebele. Izmisli si drugega. Jaz ne dišim več.

Dragi tovariši!

Ni še trinajsti julij, vendar smo se morali zbrati zaradi neljubih dogodkov. Mravljinske bo podal poročilo.

Poročilo.

Tudi sam sem opazil, da Mica blodi. Stopila sva k njemu in zavpila: Striček! Hej! Striček! Kam tako jadno koračiš? Nemara je čas, da počivamo? Obrnil se je, naju pogledal, pa spet naprej.

Počakajte, je rekel, kaj se vam tako mudi počivati? V Varkah vas bodo podre svinčenke, pa se boste lahko nalezali.

Eh, da bi te zlomek, pa vendar ga nisva oštela, je pač pravi potepuh. Sprevideli smo tudi, da brez potrebe sitnarimo. Prvi dan je treba priti čim dlje, zdaj ni časa za počitek.

Gremo še lep kos pota, ko me Volodka spet sune:

Poslušaj Vasilij, stvar mi smrdi!

Kaj je spet?

Do Varkov je dvanajst vrst, so rekli, no, za nami jih je že devetnajst in čez. Da ne bomo trčili ob kordon.

Striček, hej, striček Mica, spet zakličeva.

Kaj bi pa rada?

Varki so menda blizu.

Nak, daleč je še do tja, je odgovoril spotoma.

Zavili smo v tajgo. Dosihdob smo hodili skozi sotesko ob rečici. Na obeh straneh je bil strm breg, gosto poraščen z bori. Od spomladi naprej se po Sokoljem otoku vlačijo tople megle, tudi ta dan je bil že od zjutraj meglen. Ko smo splezali v hrib in šli malo po slemenu, je iz globeli zapihal veter in kakor nalašč odpihlil meglo v morje. Poglejmo dol: pod hribom stoji čuvajnica kakor na dlani; po dvoiršču hodijo vojaki, psi ležijo in dremajo.

No, striček Mica, sem rekel. Tamle je kordon.

Kordon je res, je potrdil Mica, to so Varki.

Šli smo dalje in se spotoma domenili, da moramo paziti na Mico. Moral bom skrbeti za počitek in red. Mica pa naj le hodi pred nami, ker nezmotljivo sledi pot, potepuh ima vajene noge. Ves je sniran, toda noge so čile, hodi sam zase in zajema korake. Pojasnilo:

1. Mislimo, da bo vsakemu razgledanemu bralcu v trenutku jasno, kaj da Mica je. Zavoljo resnice in prihodnosti smo se odločili publicirati del tajnih materialov, ob katerih naj bi zlasti prisluhnili zgodovinarji, da ne bodo pozneje tožili, češ, oblast jim ne zaupa, arhive držijo pod ključem.

2. Mislimo, da se bo v prihodnje slovenski narod bolj pazil. Mica zahteva samo malo ljubeznivosti, nežnosti in dejstvo, da se ji legalno prizna status genija. Zahteva najlepšo svilenko ruto v deželi.

3. Mislimo, da Mici ne gre kratiti pravic, ki jih ima po svojem dednem pravu, da Mico ne gre dražiti in ji metati polen pod noge. Mico gre gladiti, ker je Mica zelo precizen realpolitik brez predsodkov. Pomislite, da bi Mica v samoobrambi morala zahtevati svilenko nebo. Slovenski narod, ki je že tako nagnjen k razburljivosti, bi le s skrajno težavo zmogel tak finančni, moralni in delovni napor. Izdelava svilenega neba bi angažirala vso našo skupnost do take mere, da ne bi bilo časa za ljubezen inčenje novorojenčkov. Univerza bi začela hirati. Kirurgi bi zamujali v operacijskih dvoranah in ljudje bi padali kot snopi. Težko bi bilo dati tako drzne prognoze in trditi, da bi kdo izmed mladoletnikov preživel nasilje, ki bi bila realna posledica samoobrambe Micine poteze. Sinovi bi vam bingljali na vseh večnih vratih. Vsakemu kolikor toliko razgledanemu in kulturnemu bralcu so seveda jasne vse mračne konsekvence in jih zato v našem bežnem zapisu ne gre izrecno poudarjati.